

Số: /PA-UBND

Thạch Thành, ngày tháng năm 2022

PHƯƠNG ÁN
Bảo vệ thực vật vụ Đông năm 2022 - 2023

I. TÌNH HÌNH THỜI TIẾT, KHÍ HẬU.

Theo Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn nhận định, từ nay đến hết năm 2022, thời tiết có khả năng tiếp tục duy trì ở trạng thái La Nina (pha lạnh) và khả năng còn kéo dài sang các tháng đầu năm 2023.

Do đó, mùa Đông năm 2022 có khả năng không khí lạnh hoạt động sớm hơn so với trung bình nhiều năm (TBNN) cùng thời kỳ.

- *Nhiệt độ*: Tại Bắc Bộ và Trung Bộ: Nhiệt độ trung bình tháng 10/2022 ở mức xấp xỉ TBNN; tháng 11-12/2022 phổ biến thấp hơn TBNN khoảng 0,5-1⁰C; tháng 01-02/2023 nhiệt độ ở mức xấp xỉ TBNN cùng thời kỳ.

- *Lượng mưa*: Tại Bắc Trung Bộ, tổng lượng mưa tháng 10/2022 phổ biến cao hơn từ 10-25% so với TBNN với xác suất khoảng 70-90%; tháng 11/2022 phổ biến xấp xỉ TBNN với xác suất khoảng 60-70%, tháng 12/2022 phổ biến thấp hơn TBNN từ 10-20% với xác suất khoảng 60-80%, từ tháng 01 đến tháng 3/2023, lượng mưa có xu hướng cao hơn TBNN cùng thời kỳ.

II. SÂU BỆNH HẠI CHÍNH VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ TRÊN CÂY MÀU VỤ ĐÔNG.

Căn cứ dự báo thời tiết của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn;

Căn cứ Phương án số 08/PA-UBND ngày 21/9/2022: Phương án sản xuất vụ Đông năm 2022 - 2023.

UBND huyện Thạch Thành ban hành Phương án bảo vệ thực vật vụ Đông năm 2022-2023 như sau:

1. Cây ngô:

a) *Sâu keo mùa Thu*: Xuất hiện, gây hại trên hầu hết các vùng trồng ngô, làm giảm năng suất và sản lượng ngô nếu không được phòng chống kịp thời.

Sâu gây hại tất cả các giai đoạn sinh trưởng của cây, nhưng hại mạnh nhất là giai đoạn cây ngô từ 3 - 6 lá.

* *Biện pháp phòng trừ*:

- Biện pháp canh tác:

+ Làm sạch cỏ dại xung quanh vườn trồng ngô để hạn chế nơi trú ẩn của sâu.

+ Làm đất kỹ, ròi phơi đất khô để diệt ấu trùng nhộng trong đất.

+ Luân canh ngô lúa nước ngay sau vụ ngô để diệt nhộng trong đất.

- Biện pháp thủ công:

Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, đặc biệt ở giai đoạn ngô 3-6 lá để phát hiện ổ trứng, ngắt tiêu hủy.

- Biện pháp sinh học:

+ Hạn chế sử dụng thuốc BVTV hóa học để bảo vệ thiên địch của sâu như: Ong ký sinh trứng (ong mắt đỏ), các loài bắt mồi ăn thịt (bọ đuôi kìm).

+ Sử dụng chế phẩm nấm xanh, nấm trắng, vi khuẩn Bt, virus NPV để phun trừ khi sâu non tuổi nhỏ.

- Biện pháp bẫy, bả:

+ Bẫy, bả, bẫy đèn: Sử dụng bẫy dính màu vàng có pheromone giới tính, bẫy bả chua ngọt hoặc bẫy đèn diệt trưởng thành.

+ Bẫy cây trồng: Trên cánh đồng trồng ngô, trồng một số diện tích cỏ voi, ngô nếp sớm hơn so với thời vụ chung để dẫn dụ trưởng thành đến đẻ trứng. Sử dụng bẫy diệt trưởng thành, ngắt ổ trứng và phun trừ sâu non trên các diện tích đó.

- Biện pháp hóa học:

Sử dụng các hoạt chất thuốc BVTV được phép sử dụng như: *Bacillus thuringiensis*, *Indoxacarb*, *Lufenuron* để phun trừ khi sâu đa số tuổi 1-3 (giai đoạn ngô 3-6 lá), phun sáng sớm hoặc chiều mát, khi phun chỉ dùng một đầu pest, phun trực tiếp vào nõn cây ngô, nên phun kép 02 lần cách nhau 7-10 ngày.

b) Bệnh lùn sọc đen phương Nam: Đây là bệnh nguy hiểm trên cây ngô, giai đoạn mẫn cảm của virus là giai đoạn ngô từ 1,5 lá đến 7-8 lá. Bệnh xuất hiện nặng đối với ngô vụ đông trên đất hai lúa, nhất là những vùng vụ mùa đã bị nhiễm bệnh lùn sọc đen trên lúa. Cây ngô bị bệnh có biểu hiện cây thấp lùn, ngọn lá xoắn, lá có màu xanh đậm hơn bình thường, phiến lá dày và giòn hơn, một số cây gốc mọc thêm nhiều chồi phụ, nếu bệnh xuất hiện muộn hơn thì ngô sẽ không trở cờ được, bắp nhỏ và giảm năng suất một cách đáng kể.

* *Biện pháp phòng trừ:*

- Vệ sinh đồng ruộng: Trên những diện tích ngô trồng tại đất vụ trước đã xuất hiện bệnh: Sau khi thu hoạch lúa cần cày vùi gốc rạ ngay để diệt lúa chết, dọn sạch cỏ bờ ruộng, mương dẫn nước. Tiêu hủy tàn dư thực vật từ cây ngô để tiêu diệt triệt để mầm bệnh. Sử dụng các giống ngô chống chịu rầy hoặc ít nhiễm rầy.

- Phòng trừ rầy lưng trắng là môi giới truyền bệnh: Vị trí làm ngô bầu cần cách xa những ruộng đang có nguồn bệnh hoặc trên đất vụ trước đã bị bệnh, thực hiện che phủ bằng lưới mắt nhỏ để che chắn rầy. Đồng thời phải xử lý hạt giống trước khi gieo bằng các loại thuốc như: Cruiser plus 312,5FS hoặc những thuốc trong danh mục thuốc BVTV.

- Thường xuyên kiểm tra trên các diện tích ngô để kịp thời phát hiện và tiêu hủy kịp thời những cây ngô bị bệnh, nếu cây ngô dưới 5 lá có thể chấm dặm lại bằng những cây ngô khỏe dự phòng trên ruộng. Những ruộng ngô bị nặng, không

còn khả năng cho năng suất thì cần tiến hành tiêu huỷ cả ruộng bằng cách chặt bỏ, thu gom tàn dư cây bệnh, trước khi tiêu huỷ cần phun thuốc trừ rầy bằng các loại thuốc tiếp xúc.

c) Bệnh huyết dụ: Bệnh phát sinh gây hại sớm giai đoạn cây con, chủ yếu ở chân đất thiếu lân, tưới tiêu kém, cây không vận chuyển được chất dinh dưỡng, phát triển còi cọc. Bệnh gây hại làm chậm quá trình phát triển của cây ngô ảnh hưởng đến thời vụ và năng suất ngô sau này.

* Biện pháp phòng trừ:

Bệnh phát sinh do đất thiếu Lân, khô hạn hoặc quá thừa nước, phải tăng cường xới xáo, bón phân cho ngô phát triển mạnh ở giai đoạn đầu và kết hợp điều chỉnh mức nước ruộng thích hợp. Có thể sử dụng lân nung chảy ngâm vào nước tưới để tưới, phun các loại phân bón qua lá có hàm lượng lân cao cũng rất hiệu quả.

d) Sâu xám, sâu keo: Thường hại nặng ngô thời kỳ cây con, đặc biệt vùng ngập nước (vùng lụt). Chúng có thể cắn ngang thân cây ngô, làm khuyết hoặc ảnh hưởng lớn đến khả năng sinh trưởng của cây.

* Biện pháp phòng trừ:

- Làm đất phơi ải, nơi có mật độ sâu cao cần xử lý đất trước khi gieo trồng bằng thuốc Virtako, Amectin.

- Gieo trồng tập trung, gieo tăng lượng hạt, hoặc có bầu cây dự phòng.

- Bắt sâu quanh gốc cây vào sáng sớm hoặc chiều mát.

- Phun thuốc để diệt sâu tuổi nhỏ vào buổi sáng sớm hoặc chiều mát bằng một trong các loại sau: Virtako, Amectin.

e) Châu chấu: Ngay sau khi thu hoạch lúa mùa, châu chấu sẽ chuyển sang phá hại ngô Đông, nếu không được chú ý phòng trừ chúng gây hại làm ảnh hưởng lớn tới mật độ và khả năng sinh trưởng của cây ngô, đặc biệt giai đoạn cây con.

* Biện pháp phòng trừ:

Tập trung khoanh vùng tiêu diệt ngay trên các trà lúa muộn. Trên ngô nếu mật độ thấp có thể dùng vợt hoặc soi đèn bắt thủ công vào ban đêm, mật độ cao có thể sử dụng một trong các loại thuốc để phun như: Patox, Amectin, Sapen-alpha, phun vào sáng sớm hoặc chiều tối khi châu chấu ít di chuyển.

f) Sâu đục thân, đục bắp: Cao điểm gây hại từ trung tuần tháng 11 đến trung tuần tháng 12/2022. Khi 10-20% số cây hoặc bắp bị hại thì phun trừ bằng các loại thuốc Prevathon, Virtako.

g) Rệp cờ: Hút nhựa cây, bông cờ, làm cây ngô còi cọc, bắp nhỏ, thậm chí không ra được bắp.

* Biện pháp phòng trừ:

- Tia định cây sớm, làm sạch cỏ trong ruộng và quanh bờ để hạn chế rệp hại.

- Phun thuốc hoá học để diệt trừ rệp: Penalty Gold, Confai, Actara, Chess.

h) Bệnh khô vằn, đốm lá: Chủ yếu phát sinh và gây hại ngô thời kỳ sau trổ cờ. Những ruộng trồng với mật độ dày, độ ẩm cao thì bệnh phát triển và gây hại sớm và nặng hơn.

* **Biện pháp phòng trừ:**

- Vệ sinh đồng ruộng sạch sẽ trước khi gieo.
- Trồng với mật độ hợp lý, bón phân cân đối N, P, K .
- Phun trừ khi bệnh xuất hiện bằng các loại thuốc: Anvil, Cavil, Tilt-Super.

2. Cây bí xanh.

a) Về sâu hại: Cây bí xanh thuộc họ bầu bí, thường bị các đối tượng sâu hại quan trọng như: Sâu xám (thời kỳ cây con), sâu ăn lá, rệp, bọ trĩ, bọ phấn ruồi đục trái, đặc biệt đối tượng bọ trĩ là đối tượng thường xuyên xuất hiện gây hại, ảnh hưởng lớn đến sinh trưởng phát triển và năng suất của cây bí.

* **Đối với các loại sâu miệng nhai** (Sâu xám, sâu xanh, sâu keo, sâu ăn lá): ưu tiên sử dụng các loại thuốc có tính thấm sâu, lưu dẫn, nội hấp mạnh như Vitako, Promectin, Prevathon.

* **Đối với các loại thuộc nhóm chích hút** (Rệp, bọ trĩ, bọ phấn, ruồi đục trái): sử dụng các loại thuốc trừ rầy rệp như Cheestar, Chatot, Actara, Chess, phun theo hướng dẫn sử dụng trên bao bì.

b) Bệnh hại: Một số đối tượng thường tập trung gây hại cây bí như: Bệnh héo xanh vi khuẩn, chết ẻo kỳ cây con. Bệnh phấn trắng, nứt dây sì mù kỳ ra hoa - quả, bệnh thán thư do nấm gây hại, bệnh khảm lá virus.

* **Đối với bệnh héo xanh, nứt thân sì mù do vi khuẩn gây hại:** Sử dụng các loại thuốc đặc hiệu như: Ychatot, Kasumin, Xanthomix, Alonil để phun phòng trừ. Phun khi bệnh chớm xuất hiện.

* **Đối với bệnh phấn trắng, thán thư do nấm gây hại:** Sử dụng các loại thuốc trị nấm như: Ridomin, Score, Amistatop. Phun khi bệnh chớm xuất hiện.

Đặc biệt các loại bệnh do virus xuất hiện gây hại phải chú ý nhổ bỏ cây bị bệnh đem tiêu huỷ để chống lây lan, sử dụng các loại thuốc diệt môi giới truyền bệnh (bọ trĩ, bọ phấn).

3. Trên rau họ hoa thập tự.

* **Sâu tơ:** Cao điểm hại chủ yếu từ giữa tháng 10/2022 đến cuối tháng 12/2022 trên rau trà chính vụ và tháng 01 và 02/2023 trên rau muống. Khi mật độ tới ngưỡng gây hại thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Radiant, Deltaferan.

* **Sâu khoang, sâu xanh:** Hại cục bộ trà chính vụ từ giữa tháng 10 đến tháng 12/2022. Khi mật độ tới ngưỡng gây hại thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Angun, Ammate, Virtako, ...

* **Rệp:** Phân bố rộng và hại chủ yếu trên tất cả các trà rau, nặng nhất là từ đầu tháng 11 đến tháng 12/2022; tháng 01 và 02/2023. Khi 10-30% số cây bị hại thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: LK-Setup, Chatot, Actara, Chess,...

* **Bọ nhầy sọc cong:** Hại cục bộ, hại nặng trà chính vụ từ cuối tháng 10/2022 đến tháng 12/2022 và trà muộn từ tháng 02 đến tháng 3/2023. Khi 15-30% số cây bị hại hoặc 10-20 con/m² thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Clodin 360WG, Acetapro 500WP.

* **Bệnh sưng mai:** Hại chủ yếu rau chính vụ - muộn, cao điểm hại từ cuối tháng 12/2022 đến đầu tháng 02/2023. Khi bệnh xuất hiện thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Ridomin, Amistar Top, Cythala.

4. Ót xuất khẩu.

* **Bệnh lở cổ rễ:** Bệnh phát sinh gây hại giai đoạn cây con; đặc biệt ở những diện tích đất có độ ẩm cao, ngập úng, khó thoát nước. Bệnh làm cho cây còi cọc, chậm sinh trưởng hoặc không cho thu hoạch. Khi bệnh xuất hiện thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Amistar Top, Ridomin, Alonil, Score.

* **Bệnh thán thư:** Bệnh gây hại ở tất cả các bộ phận của cây, bệnh phát sinh mạnh ở giai đoạn ra hoa. Khi tỷ lệ bệnh tới ngưỡng gây hại thì phun trừ bằng các loại thuốc sau: Copper B 75WP, Score 250EC, Cythala.

* **Sâu đục quả:** Gây hại từ lúc ót bắt đầu ra hoa đến có quả non. Khi tỷ lệ hại tới ngưỡng gây hại thì phun trừ bằng các thuốc như: Virtako, Prevathon, Deltaferan.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN.

Kinh phí thực hiện Phương án bảo vệ thực vật vụ Đông năm 2022 -2023 theo quy định hiện hành của nhà nước. Giao Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện xây dựng kế hoạch dự toán kinh phí phòng chống dịch hại gây hại trên các loại cây trồng trên địa bàn huyện.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN.

1. Phòng Nông nghiệp.

Phòng nông nghiệp kiểm tra, giám sát, đôn đốc UBND các xã, thị trấn trong việc triển khai, tổ chức thực hiện sản xuất vụ Đông.

Chủ động tham mưu UBND huyện thành lập ban chỉ đạo chống dịch, thành lập các đoàn kiểm tra liên ngành, kiểm tra chất lượng thuốc bảo vệ thực vật, giá thuốc bảo vệ thực vật tại các cơ sở kinh doanh thuốc Bảo vệ thực vật trên địa bàn huyện; ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm trong kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật; như thuốc giả, thuốc kém phẩm chất, thuốc ngoài danh mục.

2. Phòng Tài chính- Kế hoạch.

Có kế hoạch bố trí nguồn kinh phí để thực hiện công tác phòng chống dịch bệnh cây trồng, Bảo vệ thực vật vụ Đông 2022 - 2023; thẩm định kinh phí trình Chủ tịch UBND huyện.

3. Trung tâm dịch vụ nông nghiệp.

- Thực hiện tốt công tác điều tra định kỳ, theo dõi, giám sát và phát hiện sớm các đối tượng sâu, bệnh hại cây trồng vụ Đông. Dự tính, dự báo chính xác thời gian phát sinh, diễn biến, mức độ gây hại của các đối tượng dịch hại.

- Chủ động tham mưu UBND huyện các chủ trương, biện pháp phòng trừ kịp thời, có hiệu quả, bảo vệ an toàn cho sản xuất;

- Tổ chức tập huấn hướng dẫn nông dân thực hiện các biện pháp tổng hợp phòng trừ sâu bệnh hại, nguyên tắc “4 đúng” trong sử dụng thuốc BVTV, đảm bảo an toàn cho môi trường, con người và cây trồng.

4. Trung tâm văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch.

Phối hợp Trung tâm dịch vụ nông nghiệp và UBND các xã, thị trấn tăng cường thời lượng thông tin, tuyên truyền rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng như hệ thống loa phát thanh, cổng thông tin điện tử, để nhân dân nắm bắt được diễn biến dịch hại cũng như các biện pháp kỹ thuật phòng trừ nhằm giảm thiểu thiệt hại do chúng gây ra.

5. UBND các xã, thị trấn.

Tăng cường hướng dẫn nông dân trong công tác phòng chống sâu bệnh theo hướng phòng trừ tổng hợp như: Bố trí cơ cấu giống, thời vụ hợp lý, các biện pháp canh tác, biện pháp thủ công, biện pháp hóa học khi cần thiết,... Chỉ đạo Hợp tác xã kinh doanh dịch vụ nông nghiệp, khuyến nông viên và cán bộ sản xuất xã, thôn thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, theo dõi diễn biến các đối tượng sâu bệnh hại trên địa bàn xã mình sớm phát hiện và có biện pháp phòng trừ kịp thời, hiệu quả.

Để thực hiện tốt Phương án bảo vệ thực vật vụ Đông năm 2022 – 2023 đề nghị các cơ quan, đơn vị liên quan, các tổ chức đoàn thể chính trị xã hội và UBND các xã, thị trấn thực hiện tốt các nội dung trên, góp phần thực hiện tốt mục tiêu phát triển nông nghiệp năm 2022 - 2023./.

Nơi nhận:

- TT Huyện ủy (để b/c);
- TT HĐND huyện (để b/c);
- CT, PCT UBND huyện (để b/c);
- Thành viên BCĐ SX huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Trần Bá Sơn